

ENNUSTE

Uusia esteitä elpymisen tiellä

Suomen talous | 10.06.2025

Suomen talous on kohdannut uusia esteitä elpymisen tiellä. Kauppapolitiikan kiristyminen ja epävarmuus kansainvälisen talouden kehityksestä hidastavat talouskasvua, ja suhdanteen selvempää vahvistumista saadaan odottaa ensi vuoteen. Tänä vuonna talouden kasvu jää 0,5 prosenttiin ja seuraavina vuosina talous kasvaa 1,5 % ja 1,6 %. Inflaatio pysyy alle 2 prosentissa lähivuosina. Työttömyyden väheneminen on hidasta. Julkinen talous säilyy syvästi alijäämäisenä, ja velkaantuminen jatkuu.

Ennusteen kokonaiskuva

Maailmantalouden kasvun oletetaan ennusteessa hidastuvan lähivuosina, kun erityisesti Yhdysvaltojen, mutta myös muiden keskeisten talousalueiden kasvu kärsii kauppasodasta. Kauppasota ja epävarmuus kansainvälisen talouden kehityksestä heikentävät euroalueen jo ennestään vaisua suhdannetta. Suomen vientimarkkinat kasvavat hitaasti lähivuosina. Ennusteessa oletetaan, että epävarmuus kauppapolitiikan suunnasta kuitenkin vähenee hiljalleen, kunhan Yhdysvallat pääsee sopuun keskeisten kauppakumppaniensa kanssa. Kokonaan epävarmuudesta ei vielä lähivuosina silti päästä. Kasvavat puolustusmenot ja investoinnit infrastruktuuriin useissa euroalueen maissa, erityisesti Saksassa, tukevat euroalueen

talouskasvua vuodesta 2026 alkaen.

Rahoitusolot ovat keventyneet, kun korot ovat laskeneet. Rahoitusmarkkinoilla odotetaan 3 kuukauden euriborkoron pysyvän likimain 2 prosentissa lähivuosina. Viime vuosia keveämmät rahoitusolot tukevat talouskasvun elpymistä sekä Suomessa että euroalueella.

Suomen talous on kohdannut uusia ulkoisia häiriöitä tilanteessa, jossa kotimaan talous ei ollut kunnolla ehtinyt vahvistua edellisten kriisien jäljiltä. Talous kasvaa 0,5 % vuonna 2025. Vuonna 2026 kasvu vahvistuu 1,5 prosenttiin ja seuraavana vuonna talous kasvaa 1,6 %.

Yksityinen kulutus ei tänä vuonna juurikaan kasva, sillä kuluttajat ovat edelleen hyvin varovaisia ja työmarkkinatilanne on heikko. Vuosina 2026–2027 yksityisen kulutuksen kasvu vauhdittuu, kun kuluttajien luottamus kohenee. Kotitalouksien ostovoima vahvistuu, kun sovitut työmarkkinaratkaisut kasvattavat palkansaajien ansiotasoa, inflaatio pysyy maltillisena ja kotitalouksien korkomenot ovat aiempia vuosia pienemmät. Myös työllisyyden koheneminen tukee ostovoimaa ja kulutusta.

Yksityiset investoinnit vähenevät edelleen hieman vuonna 2025. Epävarmuus kauppapolitiikasta nakertaa yritysten luottamusta. Tämä jarruttaa tuotannollisia investointeja. Asuinrakentamisen pohjakošetus on nyt saavutettu, mutta vielä vuonna 2025 asuinrakennusinvestoinnit jäävät edellisvuotta vähäisemmiksi. Investointien matalasuhdanne alkaa kuitenkin helpottaa, kun epävarmuus vähenee ja aiempia vuosia alempi korkotaso lisää investointien houkuttelevuutta. Yksityiset investoinnit alkavat vähitellen kasvaa vuosina 2026 ja 2027.

Suomen vienti piristyy hieman vuonna 2025 heikon vuoden 2024 jälkeen. Vienti kasvaa kuitenkin vain hitaasti vuosina 2025 ja 2026. Tavarakaupan tullit jäävät korkeammiksi, ja epävarmuus kansainvälisen talouden kehityksestä säilyy suurempana kuin aiempina vuosina. Aiempaa alemmat korot kuitenkin lisää investointien kannattavuutta euroalueella, mikä vahvistaa Suomen vientiä. Vienti vahvistuu vuonna 2027 vientimarkkinoiden kasvun vetämänä.

Inflaatio jatkuu hitaana. Tuoteverojen korotukset nostavat kuluttajahintoja vuonna 2025, mutta muilta osin hintojen nousu on tänä vuonna vähäistä. Energian hinnat laskevat edelleen. Suhdanteen asteittaisesta elpymisestä huolimatta inflaatio pysyy läpi ennustejakson 2025–2027 vuositasolla alle 2 prosentissa. Nimellisansiot nousevat kevään työehtosopimuskierroksen mukaisesti, ja myös reaaliensiot kasvavat.

Pitkään jatkunut heikko suhdannetilanne painaa edelleen työmarkkinoita. Ennustejakson alussa talouden kasvu on hidasta, mikä rajoittaa työvoiman kysynnän kasvua. Työllisyys alkaa vähitellen kohentua, kun suhdannetilanne paranee. Työttömyyden väheneminen on kuitenkin hidasta, ja vielä vuonna 2027 työttömyysaste on 8,5 %, mikä on rakenteellista työttömyysastetta korkeampi.

Finanssipolitiikka kiristyy vuonna 2025 hallituksen sopeutustoimien vuoksi ja julkisen talouden alijäämä pienenee. Julkisen talouden koheneminen hidastuu tämän jälkeen, ja alijäämä on edelleen 3,6 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2027. Muun muassa veronkevennykset ja puolustusmenojen kasvu heikentävät julkisen talouden tasapainoa. Julkinen velkasuhde nousee 88 prosenttiin vuoteen 2027 mennessä.

Ennusteen riskit ovat kallellaan ennustettua heikomman kasvun ja hitaamman inflaation suuntaan. Kauppapolitiikan tuntuva kiristyminen nykyisestä ja pitkittynyt epävarmuus hidastaisivat Suomen talouden kasvua ja inflaatiota. Epävarmuutta kasvattavat entisestään geopolitiittiset jännitteet Ukrainassa ja Lähi-idässä. Kotimaassa epävarmuutta on siitä, milloin ja kuinka voimakkaasti asuinrakentaminen elpyy. Suomen taloudessa on lähivuosina mahdollisuuksia myös ennustettua nopeampaan kasvuun, jos esimerkiksi kauppaneuvotteluissa päästään sopuun ja kauppapoliittinen epävarmuus häviää. Myös kotimaiset vihreän siirtymän investoinnit voivat vauhdittaa arvioitua nopeammin.

Taulukko 1. Ennusteen keskeiset tulemat (1/2)

Prosenttimuutos edellisestä vuodesta	2024	2025 ^e	2026 ^e	2027 ^e
Bruttokansantuote	-0,1	0,5	1,5	1,6
Yksityinen kulutus	-0,1	0,3	1,7	1,8
Julkinen kulutus	0,7	-0,2	-0,1	-0,0
Kiinteät investoinnit	-7,1	0,4	4,6	2,9
Yksityiset kiinteät investoinnit	-10,2	-2,5	4,2	3,8
Julkiset kiinteät investoinnit	7,4	11,5	5,7	0,2
Vienti	0,1	1,9	1,7	2,8
Tuonti	-2,4	0,8	2,7	2,6
Kysyntäerien vaikutus kasvuun				
Kotimainen kysyntä	-1,5	0,2	1,8	1,6
Nettovienti	1,1	0,5	-0,4	0,1
Varastojen muutos ja tilastovirhe	0,3	-0,2	0,0	-0,1
Säästämisaste, kotitaloudet, %	2,8	3,1	2,9	2,2

Prosenttimuutos edellisestä vuodesta	2024	2025 ^e	2026 ^e	2027 ^e
Vaihtotase, % BKT:stä	0,3	-0,4	-0,1	-0,1

Ennusteen keskeiset tulemat (2/2)

	2024	2025 ^e	2026 ^e	2027 ^e
Työmarkkinat				
Tehdyt työtunnit	0,2	-0,1	0,3	0,6
Työllisyysaste, 20–64-vuotiaat, %	76,7	76,1	76,2	76,4
Työttömyysaste, %	8,4	9,2	9,0	8,5
Yksikkötyökustannukset	-0,5	2,1	1,9	2,2
Palkansaajakorvaukset työntekijää kohden	0,5	3,1	2,7	3,0
Tuottavuus työllistä kohden	1,0	0,9	0,8	0,8
Bruttokansantuote, hintaindeksi	1,4	2,0	1,7	2,3
Yksityinen kulutus, hintaindeksi	2,1	1,7	1,5	1,9
Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi	1,0	1,7	1,4	1,8
Pl. Energia	1,9	2,4	1,7	1,8
Energia	-8,0	-5,1	-1,7	1,7
Julkinen talous, % suhteessa BKT:hen				
Julkisyhteisöjen rahoitusasema	-4,4	-3,9	-3,8	-3,6
Julkinen EDP-velka	82,1	84,9	86,7	87,9

^e=ennuste.

Lähteet: Suomen Pankki ja Tilastokeskus.

Toimintaympäristö: oletukset ja rahoitusolot

Maailmantalous kärsii Yhdysvaltojen arvaamattomasta kauppapolitiikasta. Epävarmuus kansainvälisen talouden kehityksestä säilyy lähivuosina suurena. Heikentyvä kansainvälisen

talouden suhdanne ja epävarmat näkymät hidastavat kasvua Suomen vientimarkkinoilla. Rahoitusmarkkinoilla odotetaan korkojen pysyvän lähivuosina 2 prosentin tuntumassa. Ennuste perustuu 21.5.2025 käytettävissä olleisiin tietoihin.

Maailmantalous kärsii kauppapolitiikan kiristymisestä

Huolet maailmantalouden kasvun heikentymisestä voimistuivat kevään 2025 kuluessa Yhdysvaltojen hallinnon kiristyneen ja erittäin arvaamattoman kauppapolitiikan vuoksi. Yhdysvallat ilmoitti huhtikuun alussa korkeista tuontitulleista lähes kaikille kauppakumppaneilleen, myös Euroopan unionille. Yhdysvaltojen ilmoittamat tullit määrättiin lisättäväksi mahdollisten jo voimassa olleiden tuontitullien päälle. Yhdysvallat ja Kiina ajautuivat samalla avoimeen kauppasotaan.

Sittemmin Yhdysvallat on asettanut useita poikkeuksia ja lykkäyksiä tullien voimaantulolle. Yhdysvaltojen hallinto ilmoitti 9.4.2025, että korkeiden maakohtaisten tuontitullien voimaantuloa lykätään 90 päivällä. Tänä siirtymäaikana kaikkea Yhdysvaltojen tavaratuontia koskeva tulli on 10 % lukuun ottamatta sen Kanadan-, Meksikon ja Kiinan-tuontia ja tiettyjä tuoteryhmiä koskevia poikkeuksia.¹ Yhdysvaltojen ja Kiinan välillä kauppasota ehti kärjistyä, ja maat määräisivät toisilleen reilusti yli 100 prosentin tuontitulleja, kunnes 12.5.2025 Yhdysvaltojen hallinto liennytti kauppapolitiikkaansa ja ilmoitti 90 päivän lykkäyksestä myös Kiinan-tuonnin tulleille. Lykkäyksen aikana kiinalaista tavaratuontia Yhdysvaltoihin koskee 30 prosentin suuruinen tulli. Toukokuun lopulla Yhdysvallat ilmoitti asettavansa 1.6.2025 alkaen 50 prosentin tullin EU:sta tulevalle tavaratuonnille mutta ilmoittikin paria päivää myöhemmin lykkäävänsä niiden voimaantuloa heinäkuulle.

Ennusteessa huomioidaan 21.5.2025 mennessä tehdyt ilmoitukset Yhdysvaltojen tuontitulleista ja sen kauppakumppaneiden vastatulleista. Ennusteessa oletetaan, että Yhdysvaltojen yleinen 10 prosentin tuontitulli jää huhtikuussa ilmoitetun 90 päivän siirtymäajankin jälkeen pysyvästi voimaan koko ennustejaksolla 2025–2027. Lisäksi oletetaan, ettei EU aseta Yhdysvalloille vastatulleja. Yhdysvaltojen Kiinalle asettaman yleisen tuontitullin oletetaan samoin jäävän 30 prosenttiin koko ennustejakson ajaksi, eikä Yhdysvaltojen ja Kiinan välisen kauppasodan odoteta enää uudelleen eskaloituvan. Kiinan oletetaan vastaavan Yhdysvaltojen tulleihin asettamalla 10 prosentin tullin Yhdysvaltojen-tuonnilleen.

Epävarmuus kauppapolitiikan kehityksestä ja Yhdysvaltojen ulko- ja turvallisuuspolitiikasta laajemminkin lievenee vähitellen mutta pysyy kuitenkin lähivuosina yhä poikkeuksellisen suurena. Kesäkuun ennusteen vaihtoehtolaskelmassa (ks. [Kauppasodan kärjistyminen on merkittävä riski Suomen taloudelle](#)) tarkastellaan, miten erilaiset oletukset lähivuosien kauppapolitiikasta vaikuttaisivat kansainväliseen ja Suomen talouteen. Geopoliittiset jännitteet ja kansainväliset

konfliktit lisäävät entisestään yritysten ja kuluttajien epävarmuutta talouden kehityksestä.

Maailmankauppa kasvoi hitaasti vuoden 2024 loppupuolella. Kansainvälinen tavarakauppa kuitenkin piristyi vuodenvaihteessa (kuvio 1). Kaupan vilkastuminen oli tilapäistä, sillä vientiyritykset ja maahantuojat ennakoivat Yhdysvaltojen korkeiden tullimaksujen voimaantumia keväällä 2025. Aiempaa korkeammat tullit kansainvälisessä tavarakaupassa ja suuri kauppapoliittinen epävarmuus heikentävät kansainvälistä kysyntää. Maailmankaupan kasvun oletetaan ennusteessa hidastuvan selvästi tänä ja ensi vuonna. Vuonna 2027 maailmankaupan kasvu piristyy, kun kauppasota vähitellen liehtyy ja sen aiheuttama epävarmuus hälvenee (taulukko 2).

Erityisesti Yhdysvaltojen talouskasvu heikkenee kauppasodan vuoksi selvästi. Myös Kiina ja Aasian nousevat taloudet kärsivät siitä. Maailmantalouden kasvun oletetaan tämän vuoksi hidastuvan vuosina 2025 ja 2026. Ennustejakson lopulla vuonna 2027 maailmantalouden kasvu toipuu, kun kauppapoliittiset jännitteet lievenevät ja kansainvälinen kysyntä jälleen vahvistuu (taulukko 2).

Euroalueen talous on kasvanut viime vuosina vaisusti, ja etenkin teollisuustuotanto on jo pitkään kehittynyt heikosti. Kauppasota ja epävarmuus kansainvälisen talouden kehityksestä heikentävät suhdannetta, ja euroalueen talouden arvioidaan kasvavan melko hitaasti vuonna 2025.

Talouskasvu vahvistuu varovaisesti vuosina 2026 ja 2027, kun epävarmuus vähitellen lievenee (taulukko 2). Euroalueen kasvu on lähivuosina pääasiassa kotimaisen yksityisen kulutuksen varassa, sillä inflaatio pysyy maltillisena ja kotitalouksien ostovoima vahvistuu.

Rahoitusmarkkinoilla odotetaan myös korkotason pysyvän aiempia vuosia alhaisempana, mikä tukee investointeja ja kulutusta. Kasvat puolustusmenot ja investoinnit infrastruktuuriin (ks. [Miten puolustusmenojen lisäys vaikuttaisi Suomen talouskasvuun?](#)) useissa euroalueen maissa, erityisesti Saksassa, tukevat talouskasvua vuodesta 2026 alkaen.²

Suomen vientimarkkinat kasvavat näin ollen vaisusti lähivuosina (kuvio 1). Ulkoinen kysyntä Suomen vientituotteille hieman vahvistuu muissa euroalueen maissa, kun euromaiden kaupankäynti suuntautuu kauppapoliittisten jännitteiden vuoksi yhä enemmän EU:n sisämarkkinoille. Yhdysvallat on ollut viime vuosina Suomelle yksi tärkeimmistä kauppakumppaneista, mutta tullien takia Yhdysvaltojen tuontikysyntä heikkenee. Kauppasota heikentää Suomen ulkoista kysyntää euroalueen ulkopuolella etenkin tänä ja ensi vuonna. Ennustejakson lopulla vuonna 2027 Suomen vientimarkkinoiden kasvu piristyy, kun maailmantalouden suhdanne jälleen vahvistuu.

Kuvio 1.

Kauppasota näkyy myös raaka-aineiden hintojen ja valuuttakurssien kehityksessä. Öljyn hinta on laskenut kevään 2025 aikana selvästi, sillä kauppasota ja kasvanut epävarmuus heikentävät öljyn kansainvälistä kysyntää. Ennusteessa öljyn hinnan oletetaan laskevan markkinaodotusten mukaisesti alle 63 dollariin barrelilta vuonna 2026 maailmantalouden heikkenevän suhdanteen vuoksi ja päätävän vuonna 2027 noin 64 dollariin barrelilta. Heikko kansainvälinen kysyntä painaa myös muiden raaka-aineiden hintoja. Euro puolestaan on vahvistunut suhteessa dollariin vuoden 2025 alkupuoliskon aikana, sillä Yhdysvaltojen tempoileva kauppa- ja talouspolitiikka on heikentänyt dollaria. Tämä on nostanut myös Suomen nimellistä efektiivistä valuuttakurssia (taulukko 2).

Korkotasot pysyy lähivuosina alhaisena

Euroopan keskuspankki (EKP) päätti kesäkuun kokouksessaan laskea kaikkia kolmea ohjauksorkkoaan 0,25 prosenttiyksikköä.³ Talletuskorko on 11.6.2025 lähtien 2,00 %, perusrahoitusoperaatioiden korko 2,15 % ja maksuvalmiusluoton korko 2,40 %. EKP:n neuvosto arvioi euroalueen inflaation olevan keskipitkän aikavälin tavoitteen eli 2 prosentin tuntumassa. EKP:n neuvosto määrittää rahapolitiikan mitoituksen kokouskohtaisesti aina tuoreimpien tietojen perusteella varsinkin nykyisessä, poikkeuksellisen epävarmassa tilanteessa. EKP:n neuvoston

korkeat päätökset perustuvat inflaationäkymiä koskevaan arvioon, jossa otetaan huomioon tuoreimmat tiedot taloudesta ja rahoitusoloista, sekä arvioon pohjainflaation kehityksestä ja siitä, miten voimakkaasti rahapolitiikka välittyy talouteen.

Rahoitusolot keventyivät edelleen vuoden 2025 alkupuoliskon aikana. 3 kuukauden euriborkorko laski keväällä lähelle 2 prosenttia. Samalla uusien asunto- ja yrityslainojen keskikorko on edelleen alentunut (kuvio 2). Kotitalous- ja yrityslainakantojen keskimääräinen korko alenee vielä jonkin aikaa, kun lainakorkoja tarkistetaan aiempaa alhaisempien viitekorkojen mukaisiksi.

Rahoitusmarkkinoilla odotetaan, että 3 kuukauden euriborkorko pysyy likimain 2 prosentissa vuosina 2025 ja 2026 ja päättyy 2,2 prosenttiin vuonna 2027 (taulukko 2).

Pankkien luotonannon seurantakyselyn mukaan yrityslainojen luottoehdot kevenivät ja asuntolainojen luottoehdot pysyivät ennallaan vuoden 2025 ensimmäisellä neljänneksellä. Suomalaisten pankkien luottopolitiikassa ei ollut merkittäviä muutoksia. Pankit odottivat asuntolainojen kysynnän kasvavan ja yrityslainojen kysynnän pysyvän ennallaan vuoden toisella neljänneksellä. Elinkeinoelämän huhtikuun 2025 suhdannebarometrin mukaan yritysten rahoituksen saatavuuteen liittyvät vaikeudet eivät merkittävästi rajoittaneet tuotannon kasvattamista. Rakentamisessa rahoitusvaikeudet olivat kuitenkin edelleen verrattain yleisiä.

Kuvio 2.

Taulukko 2. Ennusteen oletukset

Volyymin prosenttimuutos edellisestä vuodesta	2024	2025 ^e	2026 ^e	2027 ^e
Euroalueen bruttokansantuote	0,8	0,9	1,1	1,3
Maailman bruttokansantuote (pl. euroalue)	3,6	3,1	2,9	3,2
Maailmankauppa (pl. euroalue) ¹	4,2	3,1	1,7	3,1
	2024	2025 ^e	2026 ^e	2027 ^e
Suomen vientimarkkinat ² , prosenttimuutos	2,2	2,6	1,7	2,9
Öljyn hinta, Yhdysvaltain dollari / barreli ³	82,0	66,7	62,8	64,2
Raaka-aineiden hinnat (pl. energia) Yhdysvaltain dollareina, prosenttimuutos ⁴	9,2	6,8	-0,4	0,6
Suomen kilpailijamaiden vientihinnat euroina, prosenttimuutos	0,3	0,9	1,8	2,3
Euribor, 3 kk, % ³	3,6	2,1	1,9	2,2
Suomen nimellinen efektiivinen valuuttakurssi ^{5,6}	103,0	103,8	104,2	104,2
Euron arvo Yhdysvaltain dollareina ⁶	1,08	1,11	1,13	1,13

¹Laskettu tuonnin painotettuna keskiarvona.

²Suomen vientimarkkinoiden kasvu on tuonnin kasvu Suomen viennin kohdemaissa keskimäärin niiden vientiosuuksilla painotettuna.

³Markkinaodotuksiin perustuva tekninen ennusteoletus.

⁴Markkinaodotuksiin perustuva tekninen ennusteoletus. Pidemmällä aikavälillä osan raaka-aineiden hinnoista oletetaan kehittyvän maailmantalouden aktiviteetin mukaisesti.

⁵Laaja nimellinen efektiivinen valuuttakurssi, 2020 = 100. Valuuttakurssi vahvistuu, kun indeksi nousee.

⁶Oletus muuttumattomasta valuuttakurssista.

^e=ennuste.

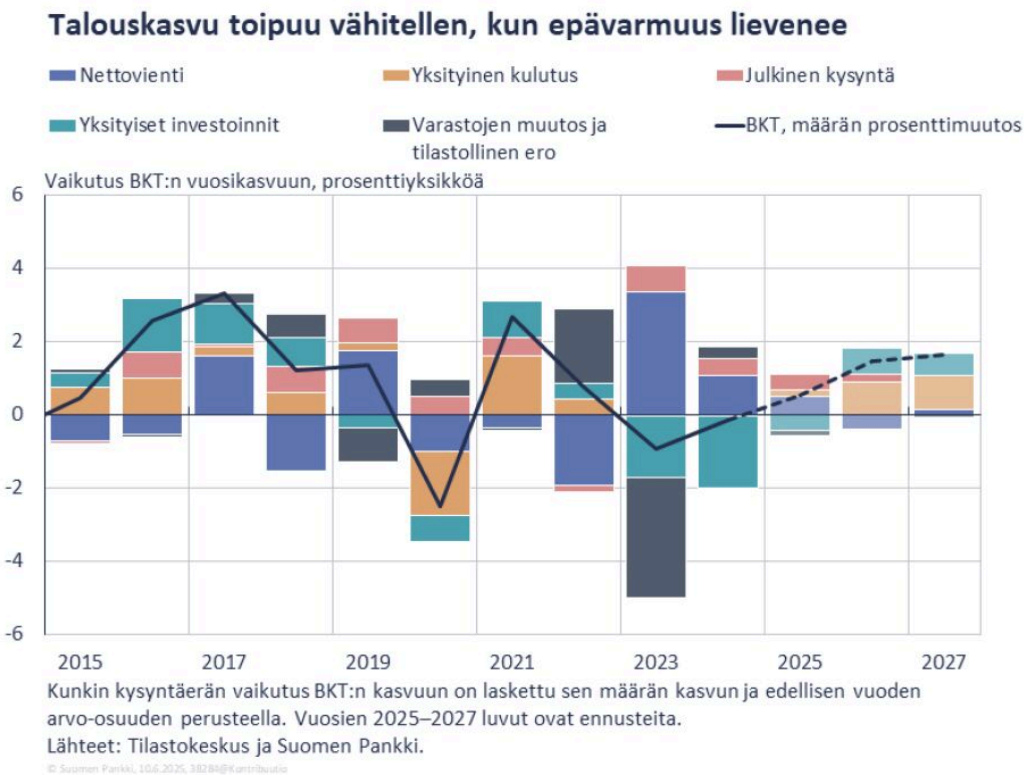
Lähteet: EKP ja Suomen Pankki.

Kysyntä ja julkinen talous

Suomen talous kasvaa hitaasti vuonna 2025, sillä kansainvälisen talouden epävarmat näkymät hidastavat etenkin viennin ja yksityisten investointien kasvua. Myös kuluttajat ovat edelleen

varovaisia. Epävarmuus kauppapolitiikan suunnasta säilyy suurena lähivuosina. Vähitellen talouskasvu kuitenkin vauhdittuu, kun epävarmuus asteittain lievenee, yritysten ja kuluttajien luottamus kohenee ja kysyntä vahvistuu Suomen vientimarkkinoilla. Inflaatio on maltillista, ja kotitalouksien ostovoima kasvaa. Vaikka suhdanne vähitellen vahvistuu, julkinen talous säilyy syvästi alijäämäisenä.

Kuvio 3.

Yksityinen kulutus toipuu epävarmoista ajoista

Kotitalouksien ostovoima vahvistui vuonna 2024, sillä niiden käytettävissä olevat tulot kasvoivat ja inflaatio oli selvästi hitaampaa kuin edeltävinä vuosina. Myös kotitalouksien maksamien korkomenojen kasvu hidastui vuoden 2024 aikana selvästi, kun markkinakorot alenivat. Tämä pienensi velallisten kotitalouksien korkorasitusta. Tästä huolimatta yksityinen kulutus oli hyvin vaisua, sillä kuluttajien luottamus on ollut hyvin heikkoa jo pidemmän aikaa.

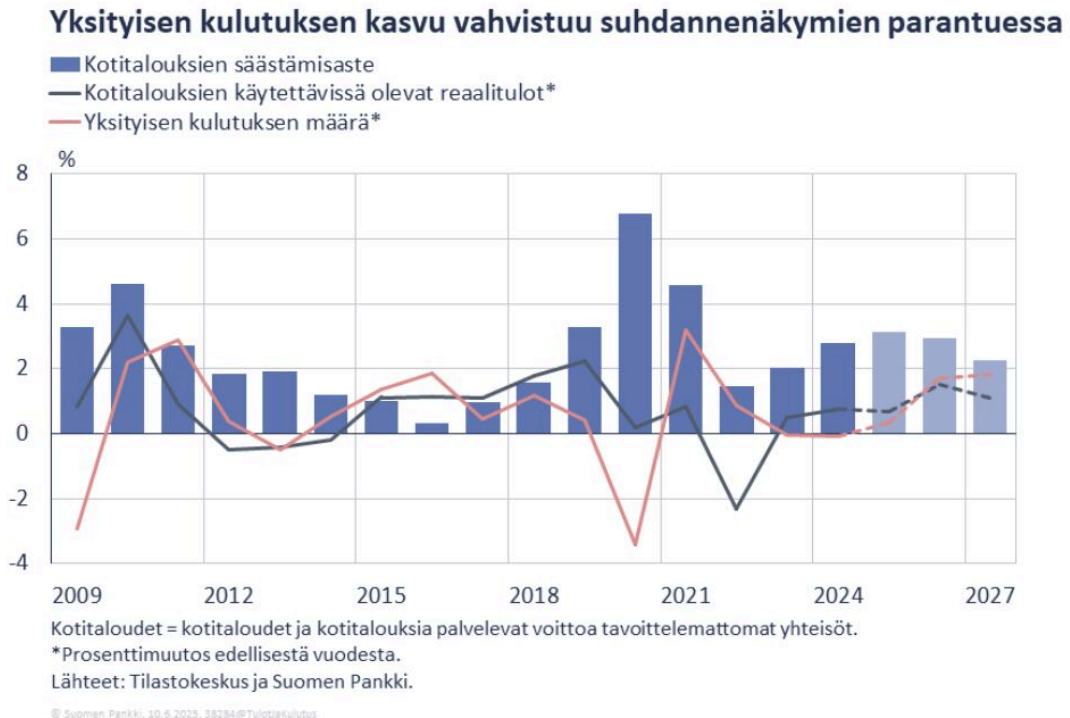
Ennusteen mukaan kotitalouksien ostovoima vahvistuu tänä vuonna, joskin vielä hitaasti (kuviota 4). Kevään aikana sovitut työehtosopimukset nostavat palkansaajien ansioita, ja inflaatio on hidasta. Kotitalouksien korkomenot pienenevät, mikä vahvistaa etenkin velallisten kotitalouksien ostovoimaa. Etuustulojen kasvu kuitenkin hidastuu sosiaaliturvaan tehtyjen leikkausten ja

aiempaa pienempien indeksikorotusten vuoksi. Vielä tänä vuonna myös työmarkkinoiden suhdanne on heikko ja työttömyysaste pysyy korkeana.

Ostovoiman vahvistumisesta huolimatta yksityinen kulutus ei tänä vuonna juurikaan kasva, sillä kuluttajat ovat edelleen hyvin varovaisia (kuvio 4). Työttömyyden uhka on yhä tavallista suurempi, ja epävarmuus suhdannenäkymistä on suurta. Kotitalouksien säästämisaste onkin tänä vuonna korkea. Hidas inflaatio, työmarkkinakierroksella sovitut palkankorotukset ja pienenevät korkomenot mahdollistavat säästöjen kerryttämisen.

Vuosina 2026 ja 2027 yksityisen kulutuksen kasvu vauhdittuu. Taloudellinen epävarmuus hälvenee asteittain, ja kuluttajien luottamus kohenee. Sovitut työmarkkinaratkaisut kasvattavat palkansaajien ansiotasoa, ja inflaatio pysyy maltillisena myös lähivuosina. Työttömyysaste alenee ja työmarkkinoiden suhdanne paranee vähitellen, mikä myös tukee kotitalouksien tulojen kasvua ja ostovoiman vahvistumista. Käytettävissä olevien tulojen kasvusta huolimatta kotitaloudet säästävät lähivuosina yhä verrattain paljon. Reaalikorko säilyy läpi ennustejakson positiivisena, mikä kannustaa kotitalouksia säästämään. Säästämisaste pysyy yli 2 prosentissa koko ennustejakson ajan (kuvio 4).

Kuvio 4.

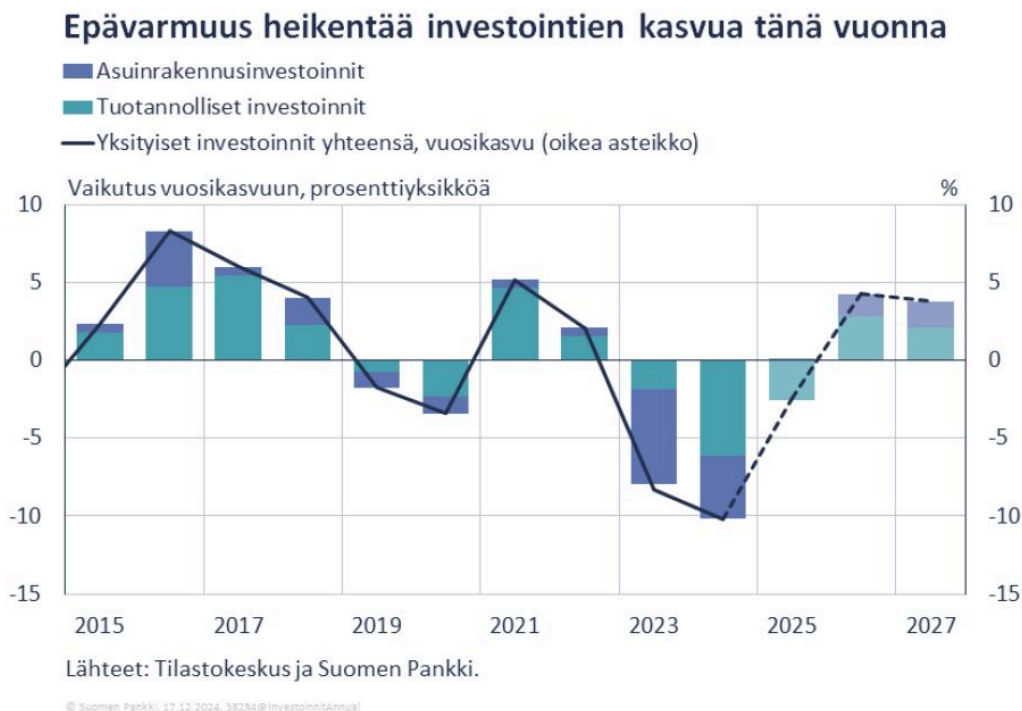

Investointien matalasuhdanne helpottaa vähitellen

Yksityiset investoinnit vähenivät voimakkaasti vuonna 2024, kun sekä asuinrakentaminen että tuotannolliset investoinnit supistuivat. Asuinrakennusinvestointien väheneminen viime vuosina on ollut historiallisen suurta ja niiden määrä likimain sama kuin vuosituhanen alussa. Myöskään vihreään siirtymään liittyvät investoinnit eivät ole viime vuosina edenneet.

Yksityiset investoinnit vähenevät edelleen hieman vuonna 2025 (kuvio 5). Ulkomaankaupan tullit ja epävarmuus kansainvälisestä kauppapolitiikasta nakertavat yritysten luottamusta ja heikentävät suhdannenäkymiä. Tämä hidastaa tuotannollisten investointien kasvua. Myös asuinrakennusinvestoinnit jäävät vuonna 2025 edellisvuotta vähäisemmiksi, vaikka pohjakosketus niissä on nyt saavutettu. Asuinrakentamisen nousukäännettä tukee vilkas julkisesti tuettujen vuokra-asuntojen rakentaminen, joskin sen arvioidaan vähenevän lähivuosina merkittävästi.

Kuvio 5.

Yksityisten investointien matalasuhdanne alkaa kuitenkin helpottaa, kun epävarmuus hiljalleen vähenee ja yritysten ja kuluttajien luottamus tulevaisuudennäkymiin vahvistuu.

Asuinrakentaminen vilkastuu vähitellen, ja asuinrakennusinvestoinnit kasvavat vuosina 2026 ja 2027 (kuvio 5). Vaikka uusien asuntojen kauppa on edelleen hiljaista ja myymättömiä asuntoja on paljon, kotitalouksien tulojen kasvu sekä kuluttajien luottamuksen vähittäinen vahvistuminen

alkavat näkyä asuntokaupassa. Lisäksi asuntolainojen korkomenojen pieneneminen ja asuntojen hintojen lasku lisäävät kotitalouksien ja asuntosijoittajien kiinnostusta uusien asuntojen kauppoihin. Vanhojen asuntojen kaupassa on jo nähty hienoista piristymistä, mutta uudisasuntotuotannon toipumisen edellytys on uusien asuntojen kaupan piristyminen. Asuinrakentamisen suhdanne toipuu kuitenkin hitaasti, ja se jää kaikesta huolimatta kauas huippuvuosien 2021–2022 tasosta.

Myös tuotannolliset investoinnit alkavat kasvaa vuonna 2026, kun kysynnän kasvu vahvistuu sekä kotimaassa että Suomen tärkeillä vientimarkkinoilla (kuvio 5). Kauppapoliittisiin jännitteisiin liittyvän epävarmuuden odotetaan jossain määrin lieventyvän, mikä alkaa hitaasti tukea myös tuotannollisten investointien kasvua. Myös viime vuosia alempi korkotaso lisää investointien houkuttelevuutta. Tuotannollisten investointien kasvu jatkuu vuonna 2027. Energian kasvava tarve lisää vihreään siirtymään liittyviä investointeja. Lisäksi puolustustarvikkeisiin liittyvä teollisuus kasvattaa investointejaan lähivuosina.

Kauppasota nakertaa viennin kasvua

Vienti pysyi vuonna 2024 likimain edellisvuoden tasolla. Tavaroiden vienti supistui tuntuvasti, ja kysyntä Suomen vientimarkkinoilla oli heikkoa. Palveluiden vienti sen sijaan kasvoi, mikä tuki kokonaisvientiä. Vientitoimialat menettivät kuitenkin markkinaosuuksiaan, kun Suomen vientimarkkinat kasvoivat nopeammin kuin vienti. Taloudellinen epävarmuus rapautti tuotannollisten investointien kasvua Suomen tärkeimmillä vientimarkkinoilla, kuten Saksassa, mikä heikensi Suomen investointitavaroihin ja välituotteisiin painottuvan viennin kasvua.

Kuvio 6.

Suomen vienti piristyy hieman vuonna 2025 heikon vuoden 2024 jälkeen (kuvio 6). Samalla korkojen lasku lisää investointien kannattavuutta euroalueella, mikä vahvistaa Suomen investointitavaroihin ja välituotteisiin keskittyvää vientiä. Kauppapoliittiset jännitteet pysyvät tavallista suurempina mutta lievenevät vähitellen vuoden loppua kohti.

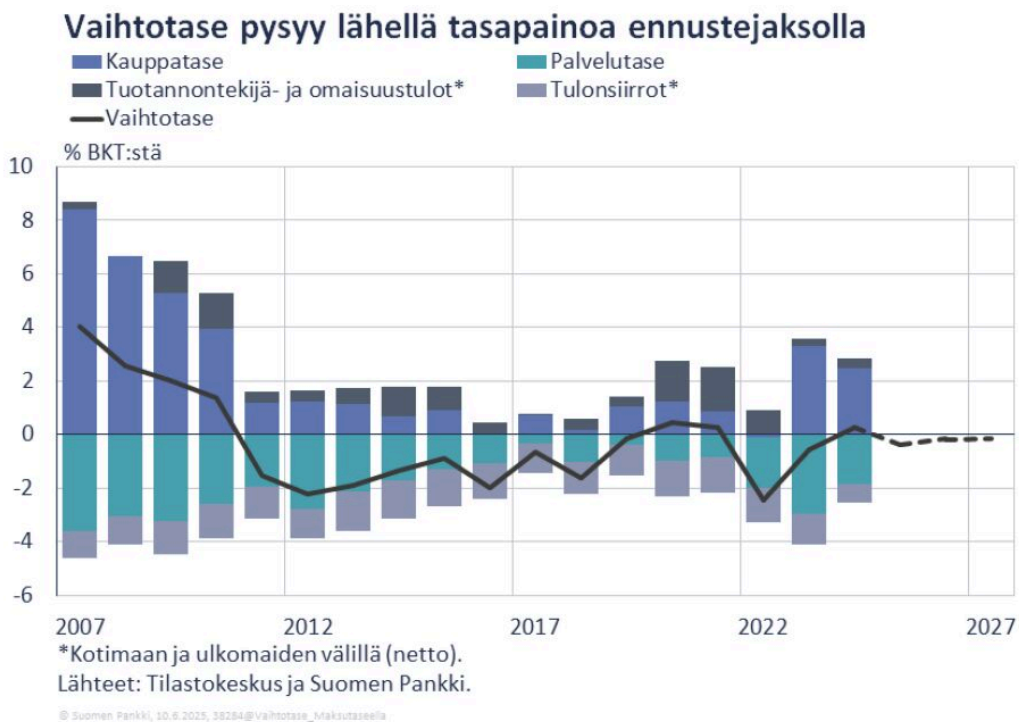
Vienti kasvaa kuitenkin vain hitaasti vielä vuonna 2026, sillä kauppapolitiikan muutokset heikentävät vientikysyntää pidemmän aikaa. Kun maailmantalouden suhdannenäkymät vähitellen vahvistuvat, vilkastuu myös investointien kysyntä euroalueella ja muualla maailmassa. Se tukee Suomen viennin kasvua. Vienti vahvistuu vuonna 2027 vientimarkkinoiden kasvun vetämänä. Tavarakaupan tullit jäävät lähivuosina silti korkeammiksi kuin aiempina vuosina, ja epävarmuus kansainvälisen talouden kehityksestä säilyy lähivuosina yhä suurena, vaikka kauppapoliittiset jännitteet hieman lievenevätkin.

Tuonti supistui kaksi vuotta peräkkäin ja kehittyi heikommin kuin vienti vuosina 2023 ja 2024, sillä heikko kotimainen kysyntä ja etenkin tavaraviennin supistuminen vähensivät tuontia. Tuonti alkaa kuitenkin kasvaa vuonna 2025, kun kotimainen kysyntä vähitellen vahvistuu. Tuonnin kasvu vahvistuu vuosina 2026 ja 2027. Yksityisen kulutuksen ja investointien elpyminen lisäävät kulutus- ja investointitavaroiden sekä palveluiden tuontia. Myös viennin kasvu lisää tuontia, sillä vientituotteiden valmistamiseen tarvitaan merkittävästi tuontipanoja. Niin ikään puolustukseen

liittyvät hankinnat kasvattavat tuontia lähivuosina.

Vaihtotase oli vuonna 2024 hieman ylijäämäinen. Kauppatase oli vahvasti ylijäämäinen, mutta palvelutase oli samalla selvästi alijäämäinen. Tuonnin kasvun kiihtymisen vuoksi vaihtotase on vuonna 2025 jälleen hieman alijäämäinen. Vuosina 2026 ja 2027 vaihtotase pysyy likimain tasapainossa (kuvio 7).

Kuvio 7.

Julkinen talous on yhä syvästi alijäämäinen

Julkisyhteisöjen alijäämä suhteessa BKT:hen syveni 4,4 prosenttiin vuonna 2024.

Finanssipolitiikka kiristyy hallituksen sopeutustoimien vuoksi ja alijäämä pienenee suhteessa BKT:hen puoli prosenttiyksikköä vuonna 2025, mutta julkisyhteisöjen rahoitusaseman koheneminen hidastuu tämän jälkeen (kuvio 8). Julkisyhteisöjen alijäämä suhteessa BKT:hen ei alita EU-sääntöjen mukaista 3 prosentin viitearvoa ennustejaksolla. Hallitus päätti puoliväliriihessä veronkevennyksistä, joiden suora vaikutus keventää finanssipolitiikan mitoitusta ja heikentää julkisen talouden tasapainoa vuosina 2026 ja 2027.

Kuvio 8.

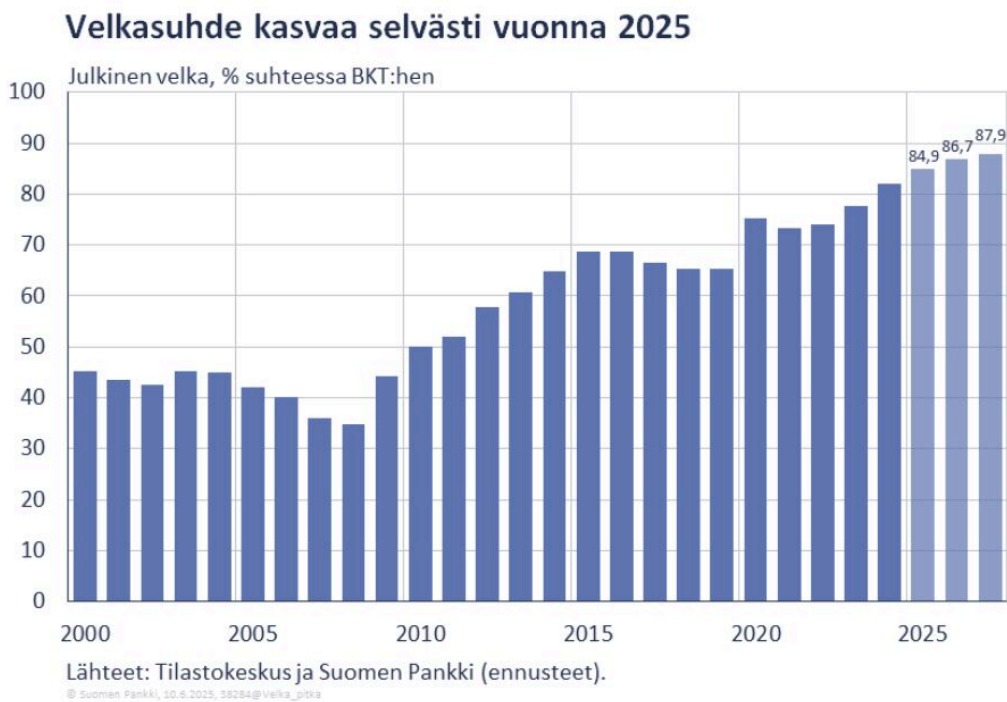
Valtionhallintoa rasittavat sote- ja t&k-menojen rahoitus, puolustus- ja varautumismenojen kasvu sekä kasvavat valtionvelan korkomenot. Julkisia investointeja kasvattavat voimakkaasti Puolustusvoimien hävittäjä- ja korvettihankinnat. Nämä tekijät pitävät valtionhallinnon alijäämän suhteessa BKT:hen noin 4 prosentissa valtion kulutusmenoihin kohdistuvista säästötoimista huolimatta.

Paikallishallinnon kulutusmenoja kasvattavat kevään työmarkkinakerroksella sovitut reippaahkot palkankorotukset. Samaan aikaan kunnissa ja hyvinvointialueilla tehdään kuitenkin säästötoimia, joiden seurauksena henkilöstöä sekä ostopalvelujen ja vuokratyön käyttöä vähennetään. Hyvinvointialueiden taloutta vahvistaa vuonna 2025 ensimmäinen ns. jälkikäteistarkistus, jonka avulla valtion rahoitus asetetaan vastaamaan alueiden toteutuneita kustannuksia.

Työeläkelaitosten menojen kasvua hidastavat maltillisempaan inflaatioon perustuvat indeksikorotukset. Siirrot työeläkelaitoksilta valtiolle kasvavat tilapäisesti vuonna 2027, kun Valtion eläkerahasto tulouttaa valtiolle ylimääräisen miljardin euron summan. Muiden sosiaaliturvarahastojen menoja kasvattavat lisääntyneet työttömyysmenot. Päätetyt sosiaaliturvan leikkaukset kuitenkin hidastavat merkittävässä määrin maksettujen rahanmääräisten sosiaalietuuksien kasvua.

Julkinen velkasuhde kasvaa 85 prosenttiin vuonna 2025, ja siitä se yhä kasvaa ennustejakson loppuun mennessä 88 prosenttiin (kuvio 9). Velkaa lisäävät suuri tulojen ja perusmenojen epätasapaino sekä kasvavat korkomenot. Velkasuhde kasvaa erityisen voimakkaasti vuonna 2025, mihin vaikuttaa myös hidas nimellisen BKT:n kasvu. Lisäksi tilastoitua EDP-velkaa⁴ kasvattaa mm. ARA-korkotukilainojen kannan kasvu.

Kuvio 9.

Tarjonta ja suhdannetilanne

Suomen talous on kohdannut uusia ulkoisia häiriöitä tilanteessa, jossa kotimaan talous ei ollut kunnolla ehtinyt vahvistua. Vuonna 2025 resurssit ovat vajaakäytössä ja tuotantokuilu pysyy negatiivisena. Suhdanteen selvempää vahvistumista saadaan odottaa ensi vuoteen, ja potentiaalisen tuotannon kasvu on hidasta. Työttömyysaste on korkea ja ylittää rakennetyöttömyyden myös vuosina 2025–2027. Suhdanteen vahvistuminen parantaa viiveellä myös työllisyyttä.

Työmarkkinat toipuvat hitaasti

Pitkään jatkunut heikko suhdannetilanne painaa edelleen työmarkkinoita. Työllisyysaste on

laskenut vuoden 2022 ennätyskellisen korkeista lukemista, ja työttömyys on lisääntynyt. Suhdanne vahvistuu hitaasti. Työllisten määrä ei ole kuitenkaan enää vähentynyt alkuvuoden 2025 aikana edellisvuoteen verrattuna. Alkuvuonna myös uusien lomautusten määrä on vähentynyt ja tehtyjen työtuntien supistuminen pysähtynyt. Työttömyysaste pysyy kuitenkin edelleen korkeana.

Heikko suhdannetilanne on vähentänyt työvoiman kysyntää, joka ei ole vielä alkanut elpyä. Tämä näkyy avoimien työpaikkojen erittäin vähäisenä määränä. Työmarkkinoiden osallistumisaste on kuitenkin pysynyt korkeana (ks. [Työntekijävirrat vievät pintaa syvemmälle: työmarkkinoille osallistuminen on kasvattanut sekä työllisyyttä että työttömyyttä](#)). Työttömyys säilyy suurena, sillä virta työttömyyteen on lisääntynyt erityisesti työvoiman ulkopuolisesta väestöstä ja työttömien työllistyminen on hidastunut. Myös pitkäaikaistyöttömyys on lisääntynyt. Työttömyysasteen arvioidaan olevan tällä hetkellä selvästi rakenteellista työttömyysastetta korkeampi.

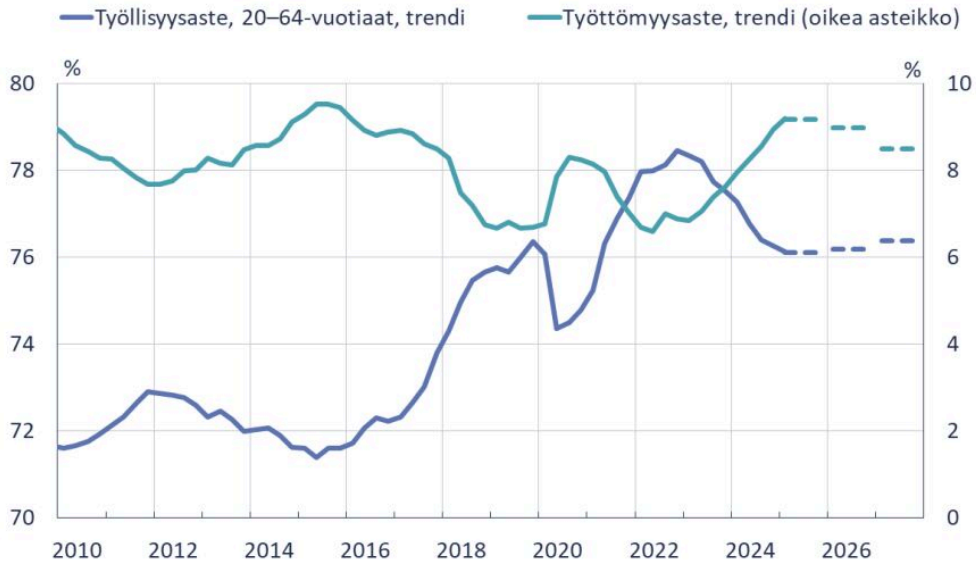
Ennustejakson alussa Suomen talous on kohdannut uusia ulkoisia häiriöitä, ja kansainvälisen toimintaympäristön epävarmuus rajoittaa työvoiman kysynnän kasvua. Erityisen heikkoa työvoiman kysyntä on edelleen rakennusalalla. Työllisyys alkaa parantua, mutta se ei tule nousemaan aikaisempaan huippuun ennustejakson aikana. Suhdannetilanteen asteittainen paraneminen vähentää vähitellen myös työttömyyttä. Työttömyyden parantuminen on kuitenkin hidasta, ja työttömyysasteen ennustetaan pysyvän rakenteellista työttömyysastetta korkeampana koko ennustejakson 2025–2027 ajan.

Vuonna 2025 työllisyysaste laskee hieman ja on 76,1 % (kuvio 10). Työttömyysaste on 9,2 % vuonna 2025. Suhdannetilanteen parantuessa työvoiman kysyntä kasvaa ja työllisyysaste nousee 76,4 prosenttiin vuonna 2027. Työllisyysaste ei kuitenkaan palaudu ennustejakson lopulla vuoden 2022 korkeisiin 78 prosentin lukemiin, koska työllisyys oli silloin hyvää osin suhdanneluonteisesti.

Työttömyysaste alkaa laskea hitaasti suhdannetilanteen parantuessa ja on 9,0 % vuonna 2026. Vuonna 2027 työttömyysaste on edelleen 8,5 %, mikä on rakenteellisen työttömyysasteen tason yläpuolella. Viime vuosina työllisyys on kasvanut voimakkaasti julkisella sektorilla. Tämä kehitys on kuitenkin loppunut.

Kuvio 10.

Työmarkkinatilanne paranee hitaasti

Lähteet: Tilastokeskuksen työvoimatutkimus ja Suomen Pankki.

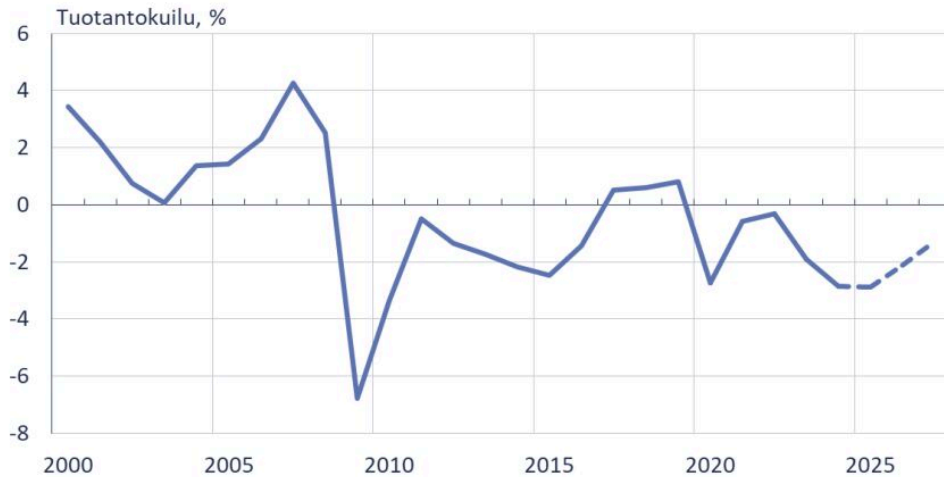
© Suomen Pankki, 10.6.2025, 38294@Tyolliset

Talous suotuisampaan suhdanteeseen vasta ensi vuonna

Talouden elpyminen takkuu. Suomen talous on kohdannut uusia ulkoisia häiriöitä tilanteessa, jossa kotimaan talous ei ollut kunnolla ehtinyt vahvistua. Vuonna 2025 tuotantokuilu pysyy selvästi negatiivisena eli talouden resurssit ovat edelleen vajaakäytössä.⁵ Ensi vuonna suhdanne vahvistuu, mutta jää aiemmin arvioitua heikommaksi ja tuotantokuilu on yhä auki. Vuonna 2027 talous toipuu edelleen. Talouskasvu on silloin tavallista nopeampaa, minkä seurauksena tuotantokuilu lähestyy neutraalia tasoa (kuvio 11).

Kuvio 11.

Ensi vuonna suhdanne hieman vahvistuu, mutta talouden resurssit ovat edelleen vajaakäytössä

Tuotantokuilu arvioitu havaitsemattomien komponenttien mallin (UCM) avulla.
Lähde: Suomen Pankin laskelmat.

© Suomen Pankki, 16.6.2025, 38284@OutputGap_FI

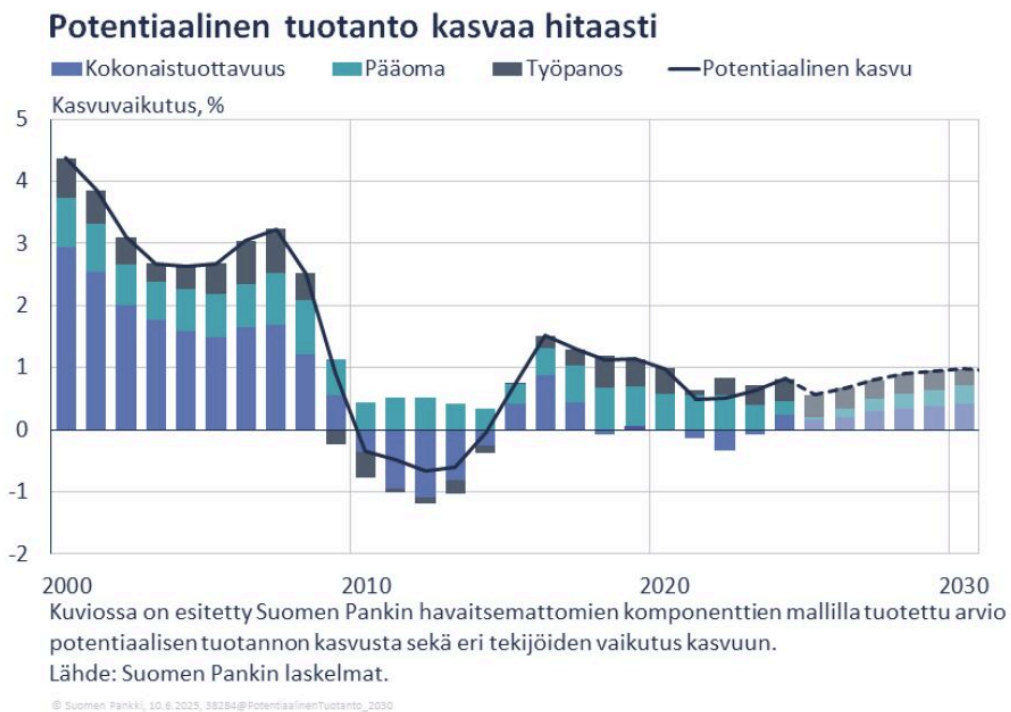
Suomen potentiaalisen tuotannon kasvu on vuosina 2025–2027 hidasta, keskimäärin alle prosentin vuodessa (kuvio 12). Kaikkien tuotannontekijöiden (pääoma, työpanos, kokonaistuottavuus) kasvu on vaisua.

Investointien ja siten myös pääomakannan kasvu on hidasta erityisesti ennustejakson alkupäässä, mikä vaimentaa potentiaalisen tuotannon kasvua. Entisestään kasvanut taloudellinen epävarmuus vähentää tuotannollisten investointien houkuttelevuutta. Aiempia vuosia matalammat korot tavallisesti kannustaisi investoimaan, mutta valitettavasti suuri epävarmuus kansainvälisen toimintaympäristöstä hillitsee osaltaan investointihaluja. Siksi pääomakannan kasvu vahvistuu vain hitaasti ennustejakson loppua kohden. Viimeaikaiset kriisit ovat heikentäneet kokonaistuottavuuden kasvua Venäjän-kaupan menetyksen, tuotantoketjujen uudelleenjärjestelyjen ja kalliimpien tuotantopanosten käyttöönoton vuoksi.⁶ Aiempaa korkeammat tullit pahentavat tilannetta, sillä ne aiheuttavat tuotannon menetyksiä, jotka johtuvat resurssien tehostamasta uudelleenjaosta eri toimialojen ja maiden välillä.⁷ Tuottavuuden kasvua heikentää myös se, että viime vuosien työllisyyskasvusta valtaosa on koskenut yksityisen sektorin sijaan julkisia palveluja, joissa tuottavuuskasvu on keskimäärin hitaampaa.

Työvoiman tarjonta kasvaa. Työikäisten määrä on alkanut kasvaa vuosina 2023–2024

lisääntyneen maahanmuuton vuoksi vähennyttyään pitkään sitä ennen. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan työikäisen väestön määrä kasvaa jatkossakin nettomaahanmuuton ansiosta. Toteutuessaan tämä tukisi potentiaalisen tuotannon kasvua (kuvio 12). Työvoiman tarjontaa heikentää kuitenkin se, että työntekijät tekevät keskimäärin huomattavasti vähemmän työtunteja kuin ennen koronakriisiä. Ikääntyminen lisää osa-aikatyötä, mikä heikentää keskimääräisten työtuntien kasvupotentiaalia, mutta toisaalta parantaa osallistumisastetta. Lisäksi työpanoksen osuus tuotannosta vähenee, koska rakenteellinen työttömyys on hieman kasvanut pitkittyneen heikon suhdanteen ja sitä seuranneen työttömyyden vuoksi.⁸

Kuvio 12.

Kriisit vaikeuttavat potentiaalisen tuotannon arviointia

Viime vuosina useat eri kriisit ovat koetelleet taloutta. Tämä aiheuttaa epävarmuutta talouden kasvupotentiaalista. Se voi muuttua, mikäli nähdään pysyviä muutoksia esimerkiksi kansainvälisen kaupan tulleissa, globalisaatiossa, tuotantomenetelmissä, energian hinnassa, kotitalouksien käyttäytymisessä tai maahanmuutossa.⁹ Lisäksi ilmastonmuutos aiheuttaa epävarmuutta pitkän aikavälin kasvumahdollisuuksista.¹⁰

Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja geopoliittiset jännitteet voivat heikentää talouden

kasvupotentiaalia pitkäaikaisesti, jos ne pysyvästi vähentävät kansainvälistä kauppaa ja johtavat tehostamampaan globaaliin työnjakoon. Tämä hidastaisi tuottavuuden kasvua. Resurssien suuntaaminen puolustukseen tuottavampien toimintojen ja koulutuksen sijaan voisi myös haitata tuottavuuden kasvua pitkällä aikavälillä. Toisaalta teknologinen kehitys, kuten tekoälyn käyttöönotto, voi kohentaa tuottavuutta.

Pääomakannan kehitykseen vaikuttavat useat vastakkaiset voimat. Yhtäältä tuotannon uudelleenjärjestely ja mahdollisesti mittavat investoinnit vihreään siirtymään vahvistaisivat pääomakantaa. Toisaalta investointeja voidaan peruuttaa tai lykätä geopolitiittisen ja kauppapolitiikan epävarmuuden vuoksi, mikä heikentäisi pääomakannan kasvua lyhyellä aikavälillä.¹¹

Osa pääomakannasta voi myös muuttua käyttökeltomaksi, jos energian saatavuudessa olisi merkittäviä häiriöitä. Myös saastuttavan pääomakannan poistaminen heikentää pääomakantaa, ja sen korvaaminen vähemmän saastuttavalla vaatii uusia investointeja, jotta pääomakanta pysyisi ennallaan.

Työpanoksen kehitykseen liittyy paljon epävarmuutta mm. sen suhteen, minkälaiseksi maahanmuutto Suomeen muotoutuu ja miten maahanmuuttajat onnistutaan integroimaan työmarkkinoille. Lisääntynyt etätö viimeaikaisten kriisien jälkeen on voinut parantaa työvoiman tarjontaa, jos lisätty joustavuus työnteossa kannustaa useampia työvoiman ulkopuolella olevia henkilöitä osallistumaan työmarkkinoille. Työn tarjonnan kasvu vahvistaisi osaltaan potentiaalista tuotantoa.

Hinnat ja kustannukset

Veromuutokset nostavat kuluttajahintoja vuonna 2025, mutta muilta osin hintojen nousu on tänä vuonna vähäistä. Suidanteen asteittaisesta elpymisestä huolimatta inflaatio pysyy läpi ennustejakson 2025–2027 vuositasolla alle 2 prosentissa. Nimellisansiot nousevat kuluvan kevään työehtosopimuskierroksen mukaisesti, ja myös reaaliensiot nousevat. Suomen talouden kustannuskilpailukyky pysyy lähes ennallaan euroalueeseen nähden.

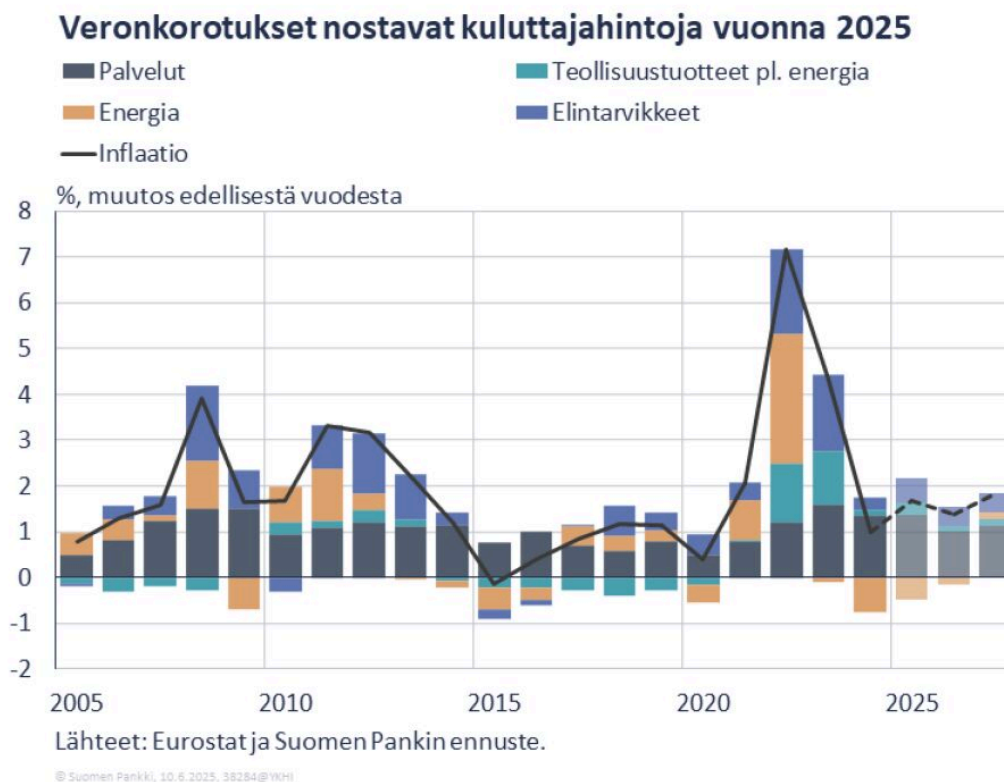
Inflaatio hillittyä lähivuosina

Inflaatio yhdenmukaistetulla kuluttajahintaindeksillä (YKHI) mitattuna on viime kuukausina ollut noin 2 %. Kulutusverojen korotusten vaikutus inflaatioon on ollut noin prosenttiyksikön, joten muilta osin hintojen nousu on kokonaisuutena ollut hidasta. Palveluiden hinnat ovat kuitenkin edelleen nousseet yli 3 prosentin vuosivauhtia mm. terveys- ja henkilökuljetuspalveluiden hintojen nousun myötä. Sen sijaan jo vuodesta 2023 alkanut energian hintojen lasku jatkuu

edelleen. Asuntolainojen ja kulutusluottojen korkojen lasku on puolestaan hidastanut kansallisen kuluttajahintaindeksin (KHI) mukaista inflaatiota, joka on ollut viime kuukausina noin 0,5 %.

Ennusteen mukaan YKHI-inflaatio jatkuu hitaana ja on vuonna 2025 keskimäärin 1,7 % (kuvio 13). Kuluttajien luottamus on edelleen heikkoa, mikä hillitsee kulutuskysyntää ja sen kautta tulevia hintapaineita. Ennusteen perusurassa tullien suorien vaikutusten inflaatioon odotetaan jäävän kotimaassa pieniksi. Tulliutiset ovat kuitenkin lisänneet epävarmuutta, mikä on välittynyt energian ja raaka-aineiden maailmanmarkkinahintoihin, ja hintojen laskua on korostanut myös dollarin heikentyminen. Energiahyödykkeiden hintojen lasku vaikuttaa suoraan energian ja välillisesti myös muiden hyödykkeiden kuluttajahintoihin.

Kuvio 13.

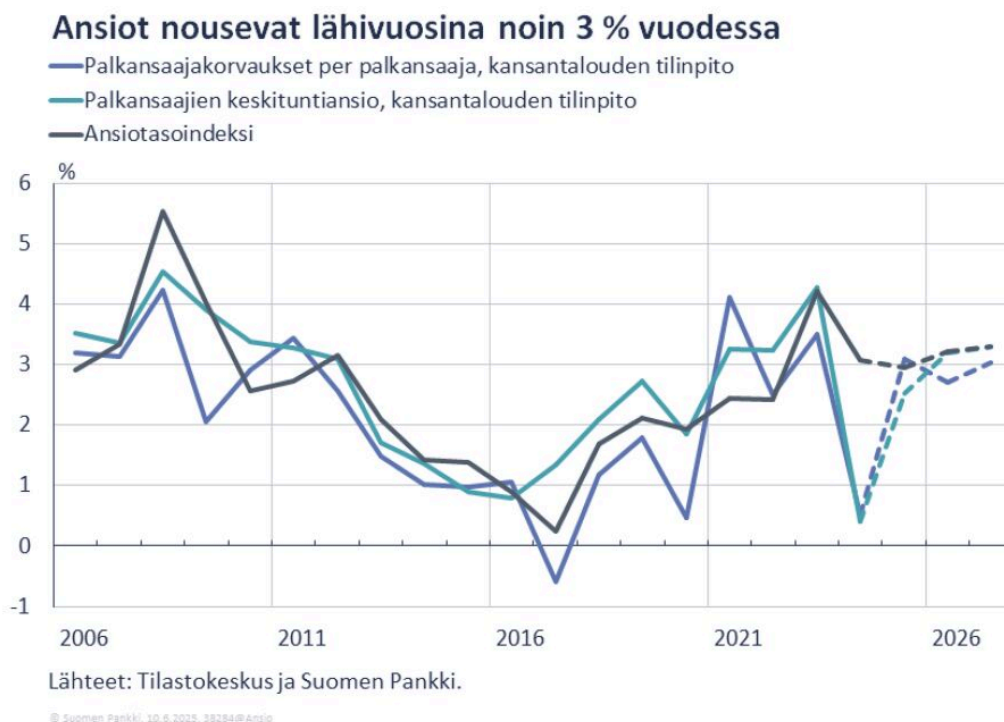
Vuonna 2026 veromuutosten hintoja kiihdyttävä vaikutus väistyy suurelta osin, minkä myötä inflaatio hidastuu 1,4 prosenttiin. Palkankorotukset kuitenkin yhtäältä tukevat kotitalouksien ostovoimaa ja siten kulutuskysyntää ja toisaalta lisäävät yritysten kustannuksia. Kummallakin näistä on inflaatiota kiihdyttäviä vaikutuksia. Energian kuluttajahintojen lasku pysähtyy, ja vuonna

2027 ne alkavat nousta öljyn markkinaoletusten perusteella. Vuonna 2027 talouden suhdanne kohenee edelleen ja tuotantokuilu lähestyy neutraalia tasoa. Tämän myötä myös inflaatio nopeutuu hieman, 1,8 prosenttiin.

Työehtosopimukset tuovat tukevaa nousua ansioihin

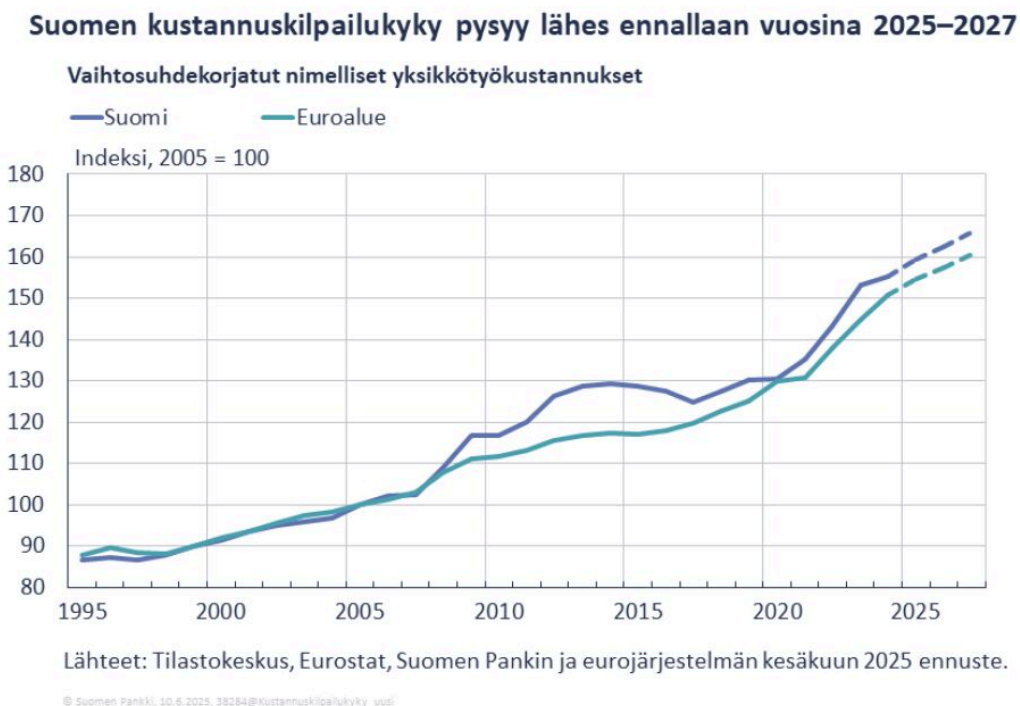
Kuluvana keväänä solmitut työehtosopimukset määrittelevät pitkälti nimellisansioiden nousuvauhdin seuraavaksi kolmeksi vuodeksi. Sopimukset ovat pääsääntöisesti noudattaneet yleistä linjaa, jossa sopimuskorotukset ovat olleet yhteensä noin 8 % vuosina 2025–2027. Palkkaliikumien huomioiden ansiotasoindeksin mukaisten nimellisansioiden arvioidaan ennusteessa nousevan yhteensä noin 9,5 % (kuvio 14). Myös palkansaajien keskituntiansiot ja työn hinta palkansaajaa kohden laskettuilla palkansaajakorvauksilla mitattuna nousevat noin 3 % vuosittain seuraavina kolmena vuotena.

Kuvio 14.

Suomen suhteellisilla vaihtosuhteilla yksikkötyökustannuksilla mitattu kustannuskilpailukyky pysyy ennustevuosina 2025–2027 lähes ennallaan euroalueen keskiarvoon nähden (kuvio 15). Sekä työn hinta että työllistä kohden laskettu työn tuottavuus kehittyvät lähestulkoon samaan tahtiin euroalueen keskiarvon kanssa.

Kuvio 15.

Riskiarvio

Epävarmuus varjostaa Suomen talouden kasvunäkymiä, ja talouden kasvuriskit ovat kallellaan ennustettua vaimeamman kasvun suuntaan. Inflaatoriskeissä painottuu mahdollisuus ennustettua hitaampaan hintojen nousuvauhtiin.

EU:n ja Yhdysvaltojen väliset kauppaneuvottelut jatkuvat. Niiden lopputulos on vielä hämärän peitossa, mutta tullit voivat jäädä selvästi korkeammiksi kuin mihin on totuttu. Kauppapolitiikan globaali kiristyminen entisestään hidastaisi maailmankaupan ja Suomen vientimarkkinoiden kasvua. Kauppapolitiikan vaihtoehtoisten kehityskulkujen vaikutuksia Suomen talouteen on arvioitu tarkemmin vaihtoehtolaskelmassa (ks. [Kärjistynvä kauppasota on Suomen taloudelle merkittävä riski](#)).

Tullejakin suurempi riski Suomen vientimarkkinoiden kasvulle on pitkittynyt epävarmuus, jota Yhdysvaltain kauppapolitiikan arvaamattomuus ruokkii. Yhdysvaltojen arvaamaton politiikka voi heiluttaa myös dollarin valuuttakurssia voimakkaastikin. Yhdysvaltojen dollarin heikkeneminen edelleen jarruttaisi myös Suomen viennin kasvua. Epävarmuutta kasvattavat entisestään geopoliittiset jännitteet Ukrainassa ja Lähi-idässä. Varsinkin Lähi-idän tilanteen eskaloituminen voi aiheuttaa häiriöitä energiamarkkinoille ja yritysten tuotantoketjuihin. Jos epävarmuuden

lieventyminen kestää odotettuakin pitempään, yksityisen kulutuksen ja investointien virkoaminen viivästyy.

Suurvaltojen aggressiivinen voimapolitiikka on kasvattanut epävakautta myös rahoitusmarkkinoilla. Tilanteen kärjistyminen kasvattaisi esimerkiksi likviditeettikriisin tai operationaalisen häiriön mahdollisuutta (ks. [Maailma murroksessa – voimapolitiikka vaarana vakaudelle](#)). Riskit rahoitusmarkkinoiden häiriöistä kasvavat entisestään, jos talousnäkyvät pysyvät pitkään vaimeina.

Asuntorakentamisen aallonpohja näyttää olevan takana päin. Merkittävää käännettä parempaan ei kuitenkaan tapahdu ennen kuin kotitalouksien suurin epävarmuus väistyy, ja luottamuksen palautuminen voi kestää odotettua pitempään. Kotitalouksien tunnelmia heikentää varsinkin huonontunut työmarkkinatilanne. Rakennusliikkeillä on lisäksi edelleen runsaasti myymättömiä asuntoja varastossa, mikä jarruttaa uusien työmaiden aloittamista. Asuntorakentamisen elpymistä voivat jarruttaa myös tulevat leikkaukset julkisesti rahoitettuun asuntotuotantoon. Luotto- ja kiinteistömarkkinoiden laskusuhdanteen pitkittyminen kasvattaisi myös pankkien ja sijoittajien riskejä.

Mitä pitempään asuntotuotanto pysyy vähäisenä, sitä suuremmaksi kumuloituu uusien asuntojen tarve tulevaisuudessa. Lyhyellä aikavälillä ylikysyntä voi silloin näkyä enemmän asuntojen hinnoissa kuin niiden rakentamisessa.

Julkisen alijäämän pienentäminen ja velkasuhteen taittaminen näyttävät kestävän odotettua kauemmin. Vuonna 2025 hallitus pyrkii antamaan lisävauhtia talouskasvulle toimenpidepaketilla, joka pitää sisällään mm. huomattavia veronalennuksia. Toimien tehokkuutta valtion velkasuhteen pienentämiseksi on vaikea arvioida etukäteen. Velkaantumisen jatkuminen voi heikentää kotitalouksien ja yritysten luottamusta tulevaisuuteen entisestään. Myös riski valtion lainansaannin kallistumisesta kasvaa, jos sijoittajien luottamus Suomen julkisen talouden kestävyteen heikkenee.

Suomen taloudessa on lähivuosina mahdollisuuksia myös ennustettua nopeampaan kasvuun. Suhdanteen käännekohdissa talous on usein elpynyt nopeammin kuin etukäteen on arvioitu. Tätä edesauttaa, jos kauppaneuvotteluissa päästään sopuun odotettua kivuttomammin, mikä hälventäisi epävarmuutta ja vahvistaisi kansainvälistä kysyntää

Varsinkin investoinnit voivat vielä yllättää myönteisesti. Suomeen on suunnitteilla vihreän siirtymän investointeja sadoilla miljardeilla, ja näistä voi lopulta toteutua suurempi osa kuin uskalletaan odottaa. Myös infrastruktuuri- ja puolustusvälineinvestoinnit Euroopassa voivat tarjota odotettua enemmän vientimahdollisuuksia Suomelle.

Myös inflaation osalta ennusteen riskit painottuvat ennakoitua hitaamman kehityksen suuntaan. Kauppapolitiikka ja uusien tullien lopullinen taso kasvattavat epävarmuutta myös inflaation suhteen. Tullit nostavat kansainvälisiä hintoja, mutta jos kauppapolitiikasta johtuva epävarmuus jatkuu, se aiheuttaa lisää laskupaineita energian ja raaka-aineiden hintoihin. Tämä välittyisi edelleen muihinkin kuluttajahintoihin. Epävarmuuden jatkuminen hidastaisi myös talouskasvua, mikä sekin hidastaisi inflaatiota.

Geopoliittiset jännitteet kasvattavat riskiä odotettua nopeammasta inflaatiosta. Kärjistyessään kriisit voivat johtaa energian hintojen nousupiikkeihin.

Viitteet

1. Tulli lasketaan Yhdysvaltojen ilmoituksen mukaan ennen 2.4.2025 voimassa olleiden tuontitullien päälle. ↑
2. Euroalueen ennusteeseen voi tutustua tarkemmin EKP:n verkkosivuilla. ↑
3. EKP:n ajankohtaisista rahapoliittisista päätöksistä voi lukea tarkemmin EKP:n verkkosivuilta. ↑
4. EU:n vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisessa raportoinnissa käytetty velkakäsite. ↑
5. Potentiaalinen tuotanto kuvaa BKT:n määrää, kun talouden kaikki tuotannontekijät ovat normaalikäytössä. Tuotantokuilu kuvaa talouden todellisen BKT:n ja potentiaalisen BKT:n määrän tasoeroa. Kun todellinen ja potentiaalinen BKT ovat yhtä suuret ja kasvavat samaa vauhtia, tuotantokuilu on nolla ja talouden suhdanteen sanotaan olevan neutraali. ↑
6. Aiempaa kalliimpi ja vaihtelevampi energian hinta voi heikentää potentiaalista tuotantoa monta kanavaa pitkin. Ks. esim. Deutsche Bundesbankin (Deutsche Bundesbank 2022b) Impact of permanently higher energy costs on German potential output, Monthly Report, December 2022, p. 29) ja EKP:n (ECB Bulletin 5/2022, Box 4) arviot. ↑
7. Ks. esim. IMF (2020) Modelling Trade Tensions: Different Mechanism in General Equilibrium. ↑
8. Ennustejaksolla potentiaalisen tuotannon arviossa käytetään teknistä oletusta, jossa osallistumisaste asetetaan edellisen suhdannesyklin keskimääräiselle tasolle. ↑
9. Euroopan komission kevätennusteen 2023 erityisteema. ↑
10. Ks. EKP:n artikkeli ilmastonmuutoksen vaikutuksista potentiaaliseen tuotantoon (How climate change affects potential output, ECB Economic Bulletin, Issue 6/2023). ↑
11. Esimerkiksi kasvanut epävarmuus ja korkea energian hinta vähentävät investointihalukkuutta. ↑

Asiasanat

BKT, ennuste, inflaatio, Suomi, talousennuste, työllisyys